

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-755

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Nokelainen, Pasi			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Realisti ja aktivisti uudessa tilanteessa : Suomen ja Ruotsin ydinasepolitiikan eurooppalaistuminen vuosina 1995–2005			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 109 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa on selvitetty, miten Suomen ja Ruotsin vuonna 1995 toteutunut jäsenyys Euroopan unionissa on vaikuttanut maiden politiikkaan monenvälisessä ydinasediplomatiassa. Kysymyksen voisi ilmaista myös seuraavanlaisessa muodossa: onko Suomen ja Ruotsin politiikka eurooppalaistunut?</p> <p>Motiivina tutkimukselle on kiinnostus uutta toimintaympäristöä kohtaan kansainvälisen politiikan osa-alueella, jossa molemmilla mailla on ollut suhteellisen selväpiirteiset profiilit ja perinteet. Tämä ympäristö on hybridinen: vaikka EU-maat ovat periaatteessa edelleen yhtä suvereneja kuin aikaisemmin esimerkiksi YK:n yleiskokouksessa, EU-yhteistyö on kuin väliin tuleva muuttuja westfallenilaiseen valtiolliseen suvereniteettiin pohjautuvassa järjestelmässä.</p> <p>Tutkimuksen yleisenä viitekehysenä käytetään teesiä eurooppalaistumisesta (europeanisation tai europeanization). Kyse on prosessista, jossa yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka YUTP tulee lähemmäksi Euroopan yhteisöjen normeja, politiikkaa ja tapoja tulematta itse ylikansallistetuksi. Lisäksi pitkäaikainen osallistuminen YUTP:hen aiheuttaa takaisinkytkennän jäsenvaltioihin ja uudelleen määrittelee niiden ulkopoliittista kulttuuria samansuuntaiseksi. Tutkimuksessa ollaan siis kiinnostuneita erityisesti tästä jälkimmäisestä ulottuvuudesta.</p> <p>Välttämätön, mutta ei-riittävä ehto eurooppalaistumiselle on Eurooppa-tason prosessien, politiikan ja instituutioiden yhteen sovittamattomuus kansallisen tason prosesseihin, politiikkaan ja instituutioihin. Tämä luo sopeutumispaineen: mitä yhteen sovittamattommasta asiasta on kyse, sitä korkeampi on sopeutumispaine. Lisäksi tarvitaan sopeutumista edistäviä osatekijöitä, jotka vastaavat sopeutumispaineisiin. Nämä eurooppalaistumista edistävät tai ehkäisevät osatekijät jaetaan tutkimuksessa rationalistisen institutionalismin ja sosiologisen institutionalismin mukaisiin kategorioihin.</p> <p>Ennako-odotusten vastaisesti muutoksia on tapahtunut vähemmän Ruotsin kuin Suomen kohdalla, vaikka eurooppalaistumista olisi suuremman yhteensovittamattomuusristiriidan perusteella pitänyt tapahtua enemmän Ruotsin politiikassa. Sen sijaan Suomen, jonka perinteinen linja on ollut lähempänä EU:n yhteistä politiikkaa, on tapahtunut isompia muutoksia niin äänestyskäyttäytymisessä YK:ssa kuin ydinasepolitiikan viiteryhmissä.</p> <p>Perustavimmaksi selitykseksi Suomen ja Ruotsin erilaiselle eurooppalaistumisnasteelle muodostui maiden tekemä erilainen tulkinta YUTP:n vaatimuksista kansalliselle politiikalle. Tutkimuksen valossa näyttäisi siltä, että erilainen tulkinta on rationaalisten ja sosiologisten tekijöiden summa, jossa sosiologis-konstruktivistiset seikat painavat kuitenkin enemmän. Ruotsia pidättelee eurooppalaistumasta muun muassa sen pitkät perinteet ydinaseaktivistina. Ydinasepolitiikan pragmaatikko ja realisti on sopeutunut yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan, vaikka sen tavoitteet eivät ole yhtä kunnianhimoisia kuin Suomen kylmän sodan aikana ajamat asiat.</p> <p>Koska aihepiiriä on tutkittu erittäin vähän yksittäisten valtioiden näkökulmasta, avaa tutkimus useita mahdollisia suuntia jatkotutkimuksen tekemiseen.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Euroopan unioni</p> <p>EU</p> <p>Suomi</p> <p>Ruotsi</p> <p>ydinaseet</p> <p>ydinsulkusopimus</p> <p>ulkopolitiikka</p> <p>turvallisuuspolitiikka</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			